

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

**Střední průmyslová škola strojnická Olomouc
tř.17. listopadu 49**

**Výukový materiál zpracovaný v rámci projektu
„Výuka moderně“**

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.5.00/34.0205

Šablona: VI/2

Sada: 2

Číslo materiálu v sadě: 20

Název: Vyznáte se ve spotřebitelských úvěrech?

Jméno autora: Ing. Miroslava Špičáková

Předmět: EKONOMIE

Jazyk: čeština

Klíčová slova: test, úvěr, životní pojistka, půjčka, RPSN, úroková sazba, směnka, zajištění

Cílová skupina: studenti středních škol

Stupeň a typ vzdělání: odborné vzdělání

Očekávaný výstup: Součástí kapitoly je vypracovaný test. Vypracováním testu si studenti prohloubí znalosti týkající se pojmů a orientace ve finančních otázkách.

Metodický list/anotace

Půjčit si peníze je hodně snadné. Zvláště před Vánoci se slušní i neseriózní půjčovatelé předhánějí s "nejvýhodnějšími" nabídkami. Pomocí tohoto studijního materiálu je možné prověřit svoje znalosti úvěrů. Člověk totiž nikdy neví, kdy bude potřebovat půjčit peníze a měl by být předem připraven.

Vědět o nástrahách spotřebitelských úvěrů totiž patří k základní finanční gramotnosti.

Ve studijním materiálu je zpracován test, který mohou studenti vypracovat s využitím internetu. Studenti si sami mohou odpovědi projít a vyhledat, tím pádem je uchování získaných informací trvalejší.

Správné odpovědi jsou uvedeny v závěru materiálu, ale studenti si je mohou pomocí internetu vyhledat sami.

Zpracováno: 22.4.2013

**VYZNÁTE SE VE
SPOTŘEBITELSKÝCH
ÚVĚRECH?**

Vyberte jednu ze tří možných odpovědí na každou z 9 otázek. Za každou správnou odpověď máte bod.

1. Jak by měla fungovat blanko (bianko) směnka?

- a) Směnka, kterou uznáváte dluh, ale na které není vyplněna dlužná částka. Věřitel tam může napsat, co chce.
- b) Prázdný papír s vaším podpisem.
- c) Směnka, kterou uznáváte dluh, ale na které není napsána dlužná částka, ta by se měla doplnit podle dohody, která se sepisuje současně s blanko smenkou a určuje, jakou částku může věřitel vepsat (například nesplacená část jistiny a úrok z prodlení).

2. Jaký význam má rozhodčí doložka?

- a) V případě sporu mezi smluvními stranami nerozhoduje soud, ale takzvaný rozhodce, kterého určí věřitel.
- b) V případě sporu mezi smluvními stranami nerozhoduje soud, ale takzvaný rozhodce, se kterým souhlasí obě strany a který je předem smluvně domluvený.
- c) V případě sporu mezi smluvními stranami nerozhoduje soud, ale takzvaný rozhodce, se kterým souhlasí obě strany a kterého si vyberou v době, kdy spor vznikne.

3. Co je vyšší: uváděná úroková sazba úvěru, nebo jeho RPSN (roční procentní sazba nákladů)?

- a) Roční procentní sazba nákladů, protože se do ní započítávají ještě i poplatky.
- b) Obojí je stejné.
- c) Úroková sazba úvěru, protože ta se uvádí za celé období, na které je úvěr uzavřen, RPSN se rozpočte na jeden rok.

4. Musíte souhlasit s prověřením v registru neplatičů?

- a) Ne, ale v tom případě je dost pravděpodobné, že ten, kdo má úvěr poskytnout, vám ho neschválí.
- b) Ano, je to vaše povinnost.
- c) Ne, do registrů smí nahlížet jen státní úřady, takže to nemá smysl.

5. Je možné úvěr ve výši 200 tisíc korun zajistit nemovitostí v hodnotě 5 milionů?

a) Ano, ale je to nerozumné, v případě nesplácení 200 tisíc můžete přijít o celý dům (tedy vlastně o pět milionů korun).

b) Ne, je to nepřiměřené zajištění a to je nemorální, navíc tuto možnost zakazuje zákon.

c) Ano. V případě, že nebudete platit, věřitel dům prodá, vezme si dlužnou částku a vám zbytek vyplatí.

6. Musí u nízkých úvěrů do pěti tisíc korun věřitel informovat o roční procentní sazbě nákladů?

a) Na úvěr do pěti tisíc korun se nevztahuje zákon o spotřebitelském úvěru, takže nemusí.

b) Musí, jako u všech půjček.

c) Nemusí. Informovat o RPSN obecně není povinnost věřitele, je to jen obchodní praktika.

7. Co je to předsmluvní informace?

a) Písemná informace o podmínkách úvěru, která musí obsahovat zákonem dané údaje, s tím že všechny tyto údaje jsou podávány stejným způsobem.

b) Informace, kterou klientovi ústně podá prodejce úvěru a vysvětlí mu tak všechny dotazy.

c) Například reklama o produktu – obecně informace, které se ke klientovi dostanou před uzavřením smlouvy

8. Musí být úvěr zajištěn životní pojistkou?

a) Ano

b) Ne

c) Jen u úvěrů vyšších než 500 tisíc korun.

9. Musí s půjčkou souhlasit manžel toho, kdo o ni žádá?

a) Ano, ale jen u úvěrů nad 500 tisíc korun.

b) Není to nutné.

c) Jen v případě, že mají společné jmění manželů.

Ad. 1. Správná odpověď byla: c) V praxi se však mnohdy objevují i varianty, že po vás chtějí podepsat prázdný papír. Jako klient byste však měli vědět, že je to špatně a že na takové podmínky nemáte přistoupit, i když vám obchodník říká, že takto "se to běžně dělá".

Ad. 2. Správná odpověď: b) V praxi často dochází k tomu, že klient si formulace o rozhodčí doložce v obchodních podmínkách vůbec nevšimne a souhlasí jak s existencí rozhodčí doložky, tak s věřitelem navrhnutým rozhodcem. Velmi často (zejména u nesolidních tzv. predátorských společností) však rozhodce není nezávislý, ale stojí na straně věřitele.

Ad. 3. Správná odpověď: a) Ani zde však nejsou započtené všechny poplatky – neobjevují se v ní třeba poplatky sankční.

Ad. 4. Správná odpověď: a) Když si bere půjčku někdo, kdo figuruje v registrech jako uživatel mnoha úvěrů či dokonce jako neplatič, je na nejlepší cestě spadnout do dluhové spirály. Odpovědní věřitelé své budoucí klienty prověřují a odpovědní klienti si to nechají líbit. Podle novely zákona o spotřebitelském úvěru by měl mít věřitel povinnost prověřit budoucího dlužníka, aby ho nedostal do situace, kdy nebude zvládat splácet.

Ad. 5. Správná odpověď: c) Vše by to tak mělo fungovat, v praxi však nesolidní úvěrové společnosti účtují klientům takové poplatky, že snadno dojde na to, že přijdete o vše. Protože mnohé společnosti jdou do půjčky zajištěné nemovitostí v podstatě se záměrem, klienta o nemovitost připravit měl by podle novely zákona o spotřebitelském úvěru od Nového roku být nemovitostí zajištěn jen přiměřeně vysoký úvěr.

Ad. 6. Správná odpověď: a) Věřitel nemusí informovat o RPSN u těch úvěrů, které nepodléhají zákonu o spotřebitelském úvěru, a to jsou například právě úvěry do pěti tisíc korun. Obdobně to platí třeba u úvěrů revolvingových (automaticky se obnovujících), i proto je mnohé společnosti tak rády sjednávají.

Ad. 7. Správná odpověď: a) Klient by ještě před podpisem smlouvy měl vědět, jaké jsou všechny důležité podmínky. Podstatné je i to, aby lákavá úroková sazba nebyla uvedena obrovským písmem hned na začátku, a poplatky a sankce písmem na hranici viditelnosti na poslední straně pod čarou.

Ad. 8. Správná odpověď: b) Úvěr nemusí být zajištěn životní pojistkou. Některé ústavy to chtějí, ale týká se to obvykle hypoték a jen u specifických klientů (například svobodný žadatel). I o tomto požadavku však lze s bankou lícitovat. Problémem jsou společnosti, které koupí a následným placením životní pojistky podmiňují zprostředkování spotřebitelského úvěru třeba ve výši 20 000 korun. Dalším problémem, je, že mnohdy jde jen o pokus zprostředkování – klient úvěr ve výsledku nemusí vůbec dostat.

Ad. 9. Správná odpověď: b) I když není nutné a mnozí věřitelé to skutečně nepožadují, aby k půjčce dal souhlas druhý z manželů, je třeba pamatovat, že i takovéto závazky spadají do společného jmění manželů se všemi možnými následky při splácení a i případné exekuci.

Výsledek testu:

- 0 - 3 Bohužel, o nástrahách půjček toho moc nevíte. Jestli jste zatím nenaletěli, máte štěstí. Pokud si však půjdete požádat o úvěr, důkladně si všechny podmínky přečtěte a nepodepisujte nic, čemu nerozumíte.
- 4 - 6 Se znalostmi o půjčkách jste na tom tak půl na půl. Něco víte, ale přeci jen dost ještě chybí. Snad jste se v testu i poučili.
- 7 - 9 Výborně, vyznáte se. Pokud si půjdete půjčit, určitě se nenecháte napálit.

Zdroj:

1. http://finance.idnes.cz/test-nastrahy-pujcek-05e-/uver.aspx?c=A121206_135054_uver_zuk
2. http://finance.idnes.cz/Soutez_kviz.aspx?id=287